

SENSORISK BEDØMMELSE, FISKERISALT

Karakterisering

Farge. Saltet beskrives som svakt gult, grått, hvitt, rødlig, osv. og dessuten om det er mørkt eller lyst, matt eller gjennomsiktig.

Krystaller. Så langt mulig, og på grunnlag av krystallform, vurderes om saltet er av sjøsalt, bergsalt eller kunstig inndampet salt og om saltet er grovt, middels grovt eller fint. Noen få salttyper er avbildet i vedlegg.

Urenheter. Kan urenheter observeres/bedømmes, tas dette med.

Fuktighet. Det anmerkes om saltet virker fuktig eller tørt.

Konsistens. Det vurderes om saltet flyter (renner) lett, om det klumper seg eller kaker seg (setter seg).

En sensorisk vurdering er et verdifullt hjelpemiddel når saltets egnethet for forskjellige formål skal vurderes på bakgrunn av de objektive bestemmelsene.

Henvisning

Kvande-Pettersen, T.: Undersøkelse av fiskerisalt. Rapport fra Industrilaboratoriet, Kristiansund N, desember 1964.

Tilrådd av "Saltfiskutvalget", oppnevnt av Fiskeridirektøren 1969.

Eksempler på krystall- eller partikkelformer (naturlig størrelse) fra forskjellige saltyper.¹⁾

Bilde 1

Typisk steinsalt, vest-tysk. Krystallene er vanligvis flate, harde og gjennomsiktige, har uregelmessig form og varierende størrelse. Det er ofte mye "mel" i saltet.

Bilde 2

Sjøsalt, St.Pola. Partikkelformene er mangfoldige p.g.a. at saltet er knust. Pyramideform med lagdeling er vanlig og typisk for sjøsalt. Saltet har lite "mel" da krystallene lett deles langs krystallflater ved knusing.

Bilde 3

Industrisalt, engelsk, benevnes ofte som vakuumsalt, men riktig betegnelse er Granular-salt. Partiklene er kuleformet og av forskjellig størrelse. Kulene deler seg lett i halvkuler noe som ikke er tilfelle for enkelte hollandske vakuumsalt, der partiklene er kuleformet.

Bilde 4

Industrisalt, hollandsk, hører til vakuumsalt-typen og benevnes Compacted salt. Som det går frem av bildet er partikkelformen varierende, ofte tilnærmet kubisk. Det finnes flere typer Compacted salt, og partikkelformen varierer, avhengig av fremstillingsprosessen.

Bilde 5

Industrisalt, engelsk. Krystallene er små og nesten regulært kubiske. Det er et Dendritic salt, et typisk finsalt, ofte benevnt som smørsalt.

Bilde 6

Salt av ukjent opprinnelse. Det har små, fine og tynne krystaller av forskjellig form og stor overflate. Sannsynligvis er det et tysk industri-salt av typen Siedesalt.

1) Billedmaterialet er velvilligst utlånt fra T. Kvande-Pettersen, Industrilaboratoriet Kristiansund N.